

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Openbare Daltonschool Honselersdijk-Poeldijk	
Adres	Adelaarshorst 23, 2675 WJ Honselersdijk Bernardolaan 16, 2685 WB Poeldijk	
E-mailadres school	info@odschool.nl	
Directeur	Ton van Iersel	
Adjunct-directeur		
Daltoncoördinator		
Aantal groepen/ klassen (VO)	7	
Aantal leerlingen	66 en 78	
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	PO	
Aantal leraren	12	
In bezit van Daltoncertificaat	5	
Bezig met Daltoncursus	5 en schooljaar 2015-2016 gaan er 2 starten	
Nevenvestigingen	Ja	
Stand van zaken inspectie	Poeldijk laatste inspectiebezoek juni 2014 en Honselersdijk oktober 2014. Beiden met voldoende beoordeling als uitslag. (Zie eventueel site inspectie).	
Visitatieteam		
Voorzitter en Lid 1.		
Lid 2.		
Datum visitatie	11-06-2015	
Soort visitatie	X	Versnelde visitatie licentieverlenging

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

Bouw de taak, die nu meer een rooster is, om naar het middel die de taak moet zijn. In de taak moet zichtbaar zijn: al het werk dat moet worden gedaan/gemaakt, de instructiemomenten, de differentiatie, het keuzewerk, de evaluatie en reflectie enz. Ontwikkel een weekritmekaart, waarin activiteiten zoals gymnastiek, muziekles, feestdagen enz vermeld worden, zodat leerlingen een adequate planning kunnen maken.

evaluatie school

Rekening houdend met een opbouw die daarin door de schoolloopbaan door-gemaakt moet worden is deze aanbeveling zichtbaar. Handreikingen voor verdere verfijning c.q. aanvullingen zijn natuurlijk altijd van harte welkom.

bevindingen visitatieteam

In verscheidene groepen is de taak nog steeds een “werkrooster”. Hoewel in het tweede deel van de taak al meer ruimte gegeven wordt om zelf te kiezen en te plannen kan hier nog veel in veranderen door meer ruimte te geven voor planning en het maken van eigen keuzes.

aanbeveling 2.

De uitwerking van de pijler “Samenwerken” naar aanleiding van de studiedag met behulp van het daltonstappenplan van Dick de Haan is eigenlijk een inventarisatie van de stand van zaken ongeveer anderhalf jaar geleden. Deze inventarisatie is het startpunt voor de echte uitwerking van samenwerkend leren waarbij gedacht moet worden aan samenwerkingsopdrachten (anders dan bijvoorbeeld samen dezelfde sommen maken), gestructureerd maatjeswerk (denk aan vormen van coöperatief leren zoals tafelmaatje, schoudermaatje, tweetalmaatje).

evaluatie school

Het gestalte geven van echte samenwerkingsopdrachten heeft plaatsgevonden. In het schooljaar 2014-2015 is er tijdens een studiedag uitvoerig stilgestaan bij de principes en toepasbaarheid van coöperatief leren. Naast het zelf oefenen van coöperatieve werkvormen is afgesproken dit waar mogelijk toe te passen. Het bewust creëren van plekken waar samenwerking fysiek plaats kan vinden is ten uitvoer gebracht.

bevindingen visitatieteam

In de diverse groepen hebben we kunnen constateren dat er verschillende vormen van samenwerking te zien zijn. Samenwerking wordt ook op de taak aangegeven.

aanbeveling 3.

Het proces komt bij ons in grote mate zeer leerkrachtgebonden en gestuurd over. De mate waarin vrijheden worden toegestaan kan vele malen groter zijn dan nu gegeven wordt. Durf verantwoordelijkheid te geven. Ontwikkel een doorgaande lijn vanaf de kleutergroepen waarin leerlingen op basis van vertrouwen meer verantwoordelijkheden krijgen voor hun eigen leerproces en hun eigen taak.

evaluatie school

Het beeld dat wij nu van onszelf hebben is dat de mate van leerkrachtgebondenheid zoals toen beschreven niet meer van toepassing is. Mogelijk komt dat door de wisseling van leerkrachten in de afgelopen jaren. Wel is het natuurlijk zo dat de leerkracht altijd een nadrukkelijke rol zal hebben in het proces. Zeker in situaties waarin de individuele leerling meer structuur en sturing nodig heeft. Aan de andere kant is te zien dat we leerlingen die al meer eigenaar van het eigen leerproces kunnen zijn zeker die mogelijkheid niet onthouden.

bevindingen visitatieteam

Binnen de diverse groepen is nog wel verschil te zien in de mate van leerkrachtgebondenheid.
Het durven loslaten en geven van verantwoordelijkheid t.a.v. het maken van keuzes en planning is in een aantal groepen al verder ontwikkeld. Leerkrachten zijn zich hier ook wel van bewust en hier zijn zeker in de afgelopen twee jaar wel stappen in gemaakt.

aanbeveling 4.

We hadden maar 3 aanbevelingen vanuit de vorige visitatie.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Kinderen mogen kiezen waar ze hun werk maken. Voor het gebruik van ruimtes buiten het groepslokaal zijn de afspraken duidelijk. Hierbij functioneert het systeem van de gangkaarten als handelingswijzer. In Honselersdijk is er een pilot in de bovenbouw waar kinderen door middel van flexplekken ook keuze hebben om die dag te bepalen waar te gaan zitten waar ze willen.

In 5 van de 7 groepen werken we momenteel met teams. In de 2 groepen in Poeldijk waar we op dit moment daarvan afwijken is dit een bewuste keuze die voortkomt uit de groepssamenstelling.

Aan het einde van de taakweek (in ons geval woensdag) bespreken de leerlingen de weektaak met de leerkracht om inzicht te hebben in het eigen werk.

Een ontwikkelpunt is het komen tot het punt dat kinderen echt vanuit hun leerproces keuzes gaan maken. Punt van aandacht blijft daarin om kinderen die hun verantwoordelijkheid daar nog niet in nemen te begeleiden.

bevindingen visitatieteam

Leerlingen krijgen en nemen de ruimte om zelf een werkplek te kiezen. Een pareltje vonden wij het werken met zgn. flexplekken waarbij kinderen zelf kiezen waar ze gaan zitten om te werken en dus geen vaste werkplek meer hebben. De leerlingen laten zien dat ze verantwoordelijk zijn voor het werk van hun taak en leggen ook aan de leerkracht verantwoording af over de verwerking van hun taak.

Eerder hebben wij al opgemerkt dat de vrijheid in keuze van werk en het plannen ervan nog verder uitgewerkt zou moeten worden.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Alle medewerkers zijn betrokken bij het reilen en zeilen in de school. Dit komt in eerste plaats voort uit het feit dat beide locaties kleine gemeenschappen zijn, maar ook omdat er bewuste aandacht voor elkaar is. Leerkrachten geven veel positieve feedback aan leerlingen. Leerlingen kunnen met hun vragen ook bij andere leerkrachten dan de eigen juf/meester terecht.

Leerkrachten houden waar mogelijk rekening met verschillen tussen leerlingen. Dit is terug te zien in gedifferentieerde aanpak als het gaat om niveau en tempo-verschillen maar ook rekening houdend met de verschillen in manier van leren.

bevindingen visitatieteam

De meeste van de leerkrachten laten zien dat zij de leerlingen vertrouwen schenken o.a. in de keuze van werkplek, materiaalgebruik. Er wordt rekening gehouden met niveauverschillen.

Alle groepen zijn combinatiegroepen. Er is goed te zien dat de leerlingen op een verantwoordelijke wijze omgaan met de mate van vrijheid die zij krijgen in de combinatiegroepen. Leerkrachten hebben aandacht voor de wijze waarop gewerkt wordt en vragen om verantwoording van het werk.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Het pedagogisch klimaat is op orde. We onderkennen de verschillen die kunnen ontstaan tussen 2 locaties die zo ver uit elkaar gelegen zijn, maar proberen waar mogelijk zoveel mogelijk gelijk op te gaan. Uitwisseling is er waar mogelijk. Dit is terug te zien in de teamvergaderingen en studiedagen die we gezamenlijk houden. Momenteel zijn wij bezig met de ontwikkeling van de kieskast waaruit de aandacht voor meervoudige intelligentie blijkt. Het besef dat we kinderen steeds breder moeten opleiden ter voorbereiding op een sterk veranderende maatschappij is er zeker binnen het team. Het daarin maken van keuzes is en blijft een uitdaging.

bevindingen visitatieteam

De school kent twee locaties met ieder een eigen dalton signatuur. Toch is men er de afgelopen twee jaar in geslaagd om er één school van te maken met een zelfde Dalton gevoel. Leerkrachten van beide locaties geven aan dat er sprake is van één school waar men samen aan dalton werkt. Er is vertrouwen in elkaars mogelijkheden en kwaliteiten.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

In Combinatieklassen is er een natuurlijke noodzaak om zelfstandig te werken. Er is een opbouw van onderbouw naar bovenbouw. In de onderbouw wordt gewerkt met gekozen werk en gedurende 10 minuten geconcentreerd werken. Het verkeerslicht is hierbij een middel dat, indien nodig, wordt ingezet. Materialen zijn voor de leerling vrij toegankelijk en dus ook zelf te pakken. De weektaak is een middel om kinderen de keuze te geven wanneer te werken aan een taak. Kinderen vragen hulp aan elkaar indien gewenst en mogelijk. Er is maatjeswerk en er zijn schema's waardoor kinderen leren om met elkaar samen te werken

bevindingen visitatieteam

Doordat er met combinatiegroepen wordt gewerkt is zelfstandigheid een noodzakelijkheid.

In de groepen zie je terug dat leerlingen zelfstandig aan het werk kunnen gaan. Er zijn een aantal handelingswijzers in iedere groep, materiaal is overzichtelijk beschikbaar en er is voldoende mogelijkheid om een werkplek te kiezen. Nakijken kan deels zelfstandig gedaan worden, voor spelling zou dit verder uitgebreid moeten worden. Leerlingen weten goed om te gaan met uitgestelde aandacht. In de bovenbouw missen wij een symbool voor uitgestelde aandacht.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Uitgestelde aandacht wordt regelmatig toegepast geïntegreerd in het reguliere lesgeven. Nakijken van werk kan door de leerling zelf, leerlingen van elkaar en door de leerkracht gebeuren. Het werken met de methode Topondernemers maakt dat leerlingen hun interesses en talenten kunnen ontwikkelen. De presentatie daarvan is een belangrijk onderdeel van het leerproces. Alle leerlingen worden gestimuleerd om eigen talenten te laten zien. Initiatieven daarin krijgen indien inpasbaar alle mogelijkheid.

bevindingen visitatieteam

De leerkrachten zorgen voor een organisatie in de groepen door opdrachten in de taak, het creëren van werkplekken en materialen waarmee de leerlingen zelfstandig kunnen werken. Dit was in het oudergesprek een van de belangrijkste punten van het gesprek, dat ouders zien dat de zelfstandigheidsontwikkeling van de kinderen zo opvallend was.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

De leerlingen worden gemotiveerd om hun talenten te presenteren tijdens de een aantal keer per jaar georganiseerde talententheatres.

Collega's onderling zijn bewust van elkaars kwaliteiten en weten elkaar te vinden om een mogelijke hulpvraag te stellen of een idee aan te reiken. Initiatieven vanuit de individuele collega kunnen vanwege de kleine omvang van het team snel worden gedeeld, op waarde worden geschat en ingevoerd als daar behoefte toe is.

bevindingen visitatieteam

Uit het gesprek met de leerkrachten komt naar voren dat er ruimte gegeven wordt om zich verder te ontwikkelen. De Daltoncoördinator is hierin een stimulerende factor. De leerkrachten weten van elkaars kwaliteiten. Door collegiale visitatie zou hier nog meer uit te halen zijn vooral omdat het team vrij klein is.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

In de weektaak staat een samenwerkingsopdracht. Die kan ook groepsdoorbroken zijn. Zaken als Tutorlezen en maatjeswerk zijn daar voorbeelden van. Vanuit een veilig pedagogisch klimaat kunnen de kinderen in alle rust werken. Dit maakt dat kinderen ook beperkte tijd zonder direct toezicht aan het werk kunnen zijn.

Afspraken voor werken in de klas en op plekken daarbuiten zijn duidelijk.

Leerkrachten en leerlingen onderling spreken elkaar aan op eventueel niet naleven daarvan. Er is ruimte in de school om samen te werken maar ook om er voor te kiezen je werk in stilte te willen doen in de stilleruimte.

bevindingen visitatieteam

In de groepen hebben we verschillende samenwerkingsvormen gezien.

In de bovenbouwgroepen wordt gewerkt met 'Topondernemers'.

Op de taak staan één of meerdere samenwerkingsopdrachten. Niet in alle groepen wordt op dezelfde wijze gewerkt met maatjes. In sommige groepen kiezen de leerlingen zelf een maatje, in andere groepen is er wel een vast maatje. Er is ook sprake van groepsdoorbroken samenwerking bijv. met tutorlezen in verschillende groepen. Er wordt voldoende plek geboden voor samenwerken.

Het werken van leerlingen in teams met een teammanager is een ander voorbeeld van samenwerken.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Vanwege de beperkte omvang van het team is samenwerking tussen collega's een vanzelfsprekendheid. In de dagelijkse praktijk is men zeer op elkaar aangewezen. Zowel tijdens formele overleggen als ook tijdens informele contacten is er veel uitwisseling over zaken die spelen. Gezamenlijk lunchen en theedrinken na school zijn momenten om zaken te bespreken die aandacht behoeven en afgehandeld moeten worden. Indien nodig worden onderwerpen meegenomen in een teamvergadering.

bevindingen visitatieteam

De leerkrachten geven voldoende ruimte om samenwerking te bevorderen. Op de taak vinden we samenwerkingsopdrachten en er worden diverse vormen van samenwerken gestimuleerd.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Samenwerking tussen de twee locaties is er waar mogelijk. Zeker als het uitwerking van thema's in de onderbouw betreft bijvoorbeeld. Waar mogelijk maken we gebruik van materialen van elkaar en proberen door het jaar de in gezamenlijkheid te organiseren en uit te voeren activiteiten dan ook samen te doen. Schoolreis, sportdag, disco en Daltondag zijn goede voorbeelden van deze samenwerking. Uit praktische overwegingen vanwege de afstand tussen de scholen kiezen we er ook voor om bepaalde activiteiten gesplitst uit te voeren. Sinterklaas, kerst en zomerfeest zijn voorbeelden van activiteiten die door de aparte Ouderraden samen met het team van betreffende locatie worden georganiseerd. Er is één Medezeggenschapsraad waarin ouders en teamleden van beide locaties evenredig in vertegenwoordigd zijn. Beide locaties hebben een leerlingenraad. Waar mogelijk betrekken we die bij te nemen besluiten of gebruiken hen in ieder geval als klankbord.

Niet alleen bij praktische zaken rond naamsverandering van de school maar ook bij inhoudelijke afspraken rond regels en geven van complimenten binnen de school zijn dit jaar met hen besproken. Ook hier is weer een verschil tussen de locaties mogelijk omdat zaken die spelen in beide scholen kunnen afwijken. Ook bij het jaarlijks terugkerend project “zo zijn onze manieren” benadrukken we de onderlinge samenwerking met elkaar en met de mensen om de school heen.

bevindingen visitatieteam

De afgelopen twee jaar is hard gewerkt om van de twee locaties weer een geheel te maken.

Dit vereist een goede samenwerking ook op leerkrachtniveau. Op diverse wijzen wordt invulling gegeven aan de samenwerking, thema's worden gezamenlijk uitgewerkt, op beide locaties wordt op dezelfde wijze invulling gegeven aan de Dalton visie. Hierin heeft de directeur samen met de Daltoncoördinator een voortrekkersrol genomen.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Leerlingen houden hun planning zelf bij. De kleuren van de dagen van de week zijn daarbij door de hele school dezelfde leidraad. De planning van het werk is afhankelijk van de jaargroep waarin een kind zit. Er is een duidelijke opbouw door de school heen waarin kinderen ook leren om meer verantwoordelijkheid te nemen voor de planning. Kinderen houden bij op welke manier is samengewerkt en er is ruimte om met de leerkracht te reflecteren op het eigen werk. Leerlingen vullen bij het herfst en zomerrapport een evaluatie van het eigen werk in de afgelopen periode in. Ook dit is per leeftijdscategorie verschillend. Leerlingen zijn bij de bespreking van het tweede rapport met de ouder/verzorger aanwezig.

Tijdens inloopmomenten buiten de rapporten om is er gelegenheid om te laten zien waar we op school mee bezig zijn. De reacties die op dit soort momenten komen geven altijd weer een nieuwe impuls. Dit kan overigens op alle niveau's van samenwerking binnen de school zijn.

bevindingen visitatieteam

Uit gesprekken met de leerlingen blijkt dat ze proberen kritisch te kijken naar hun gemaakte taak. Zowel het resultaat als het proces worden individueel en in de groep besproken. Onze ervaring is dat de leerlingen op deze school dit prettig vinden, ze vinden dat ze hierdoor geholpen worden. Je ziet dat ze vat krijgen op hun eigen werk, het eigenaarschap groeit!

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Dit schooljaar zijn we begonnen om aan de hand van de incidentmethode intervisie te hebben binnen het team. Beide keren zijn als zeer positief ervaren en zullen ook in de toekomst in de planning van teambesprekingen worden opgenomen. Naast het streven om de teamvergadering zoveel mogelijk een inhoudelijke vergadering te laten zijn en de zorgbesprekingen die gehouden worden rond leerlingen, geeft het reflecteren op eigen handelen en feedback krijgen vanuit de collega's een meerwaarde aan ons werk.

bevindingen visitatieteam

Je ziet dat reflecteren steeds meer een grondhouding wordt bij leraren en leerlingen op deze school. Als je als leraar je kritisch opstelt t.o.v. jezelf en andere collega's dan weet je wat het betekent voor de leerlingen. Kortom we adviseren jullie zo door te gaan op deze weg.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Los van overlegmomenten zijn er in het schooljaar studiedagen en studiemiddagen in de planning opgenomen. Dit schooljaar heeft in aanloop naar het nieuwe schoolplan in het kader gestaan van het delen van gemeenschappelijkheid. Dit komt voort uit de wisseling van personeelsleden ten opzichte van het opstellen van het vorige schoolplan 4 jaar geleden.

Het feit dat een aantal collega's momenteel de Daltonopleiding volgen of sinds kort vanuit een andere school bij ons zijn komen werken maakt dat er het afgelopen jaar een waardevolle uitwisseling is geweest. Iets wat als basis voor het opstellen van het schoolplan voor de komende 4 jaar zal dienen.

bevindingen visitatieteam

Er is al een duidelijke 'reflectielijn' in jullie daltonboek te lezen maar ook in de praktijk is dit bij leerlingen en leraren te zien. Een aantal mooie reflectie onderdelen vallen op zoals het feit dat de leerlingen van gr.4-8 elke week een reflectiedoel voor zichzelf kiezen, dat de leerlingen vanaf groep 3 aanwezig zijn bij de rapport-gesprekken en daar een actieve reflectieve rol bij hebben!

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Waar mogelijk en /of noodzakelijk maken we gebruik van handelingswijzers. Helderheid in de verwachtingen en mogelijkheden is een voorwaarde om doelmatig aan het werk te gaan en blijven. Naast daar schriftelijk uiting aan geven is het mondeling uitspreken van verwachtingen naar elkaar toe belangrijk.

bevindingen visitatieteam

Als je duidelijk bent in het stellen van je doelen en het uitspreken van je verwachtingen dan kun je ze ook makkelijker op hun effectiviteit controleren en beoordelen. Jullie helpen de leerlingen in dit proces door ze verschillende handelingswijzers aan te bieden. Wij hebben hier mooie voorbeelden van gezien in de praktijk!

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Leerkrachten stemmen instructie af op het leerstofaanbod. Binnen de school werken we met groepsplannen met differentiatie naar deelgroepen. Leerlingen streven er naar de leerdoelen die passen bij hun persoonlijke ontwikkeling te behalen. Het Leerlingvolgsysteem is een middel om de voortgang van het leerproces te volgen en doelen te formuleren voor de komende periode.

bevindingen visitatieteam

Wij hebben ervaren dat de leraren constant zoeken naar een effectieve weektaak op maat. Men wil dat de weektaak tegemoet komt aan de verschillen tussen de leerlingen. De eigen inbreng van de leerling met het bepalen van zijn eigen leerdoelen is voor hen essentieel maar ook een pittige opdracht.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Binnen onze school houden we ons aan de vastgestelde tijden voor de verschillende vakgebieden. Indien gewenst passen we de middelen voor ons onderwijs aan. De keuze voor een nieuwe rekenmethode voor het komend schooljaar is daar een voorbeeld van. Maatschappelijke tendensen schatten wij op waarde en ondernemen daar actie op. Het dit schooljaar starten met het geven van Engelse les in de groepen 1 t/m 8 in plaats van alleen de bovenbouw is daar een voorbeeld van.

bevindingen visitatieteam

In het schooljaar 2015-2016 start men met 'coachgesprekken met leerlingen'. Men vindt dat leerlingen in gesprekken heel goed zelf kunnen aangeven wat zij goed kunnen, wat ze nodig hebben en wat anders moet. Wij vinden dit een mooi voorbeeld van het feit dat je je continu moet afvragen hoe kunnen we 'de effectiviteit van ons daltononderwijs' zichtbaar maken, bespreekbaar maken en verbeteren!

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

In de samenstelling van het team heeft in de afgelopen schooljaren een behoorlijke wisseling plaatsgevonden op leerkracht en directie niveau. Het elkaar leren kennen en met name ook de manier van hoe we dalton gestalte willen geven heeft daardoor centraal gestaan en zal dat ook zeker altijd blijven. Leerkrachten en directie zijn de daltonopleiding gestart. Waar collega's nog geen daltoncertificaat hebben is er de verplichting om komend schooljaar de opleiding te gaan volgen. Het bestaande daltonboek gaf voldoende uitgangspunt voor de huidige daltoncoördinator om op voort te bouwen. Dit in de wetenschap dat we ons altijd door nieuwe inzichten zullen laten voeden en de daaruit volgende afspraken zullen moeten blijven vastleggen in dit document. Met de inrichting van onze gebouwen en keuze van methodieken houden we rekening met het werken volgens daltonprincipes. Niet alleen vanuit de naamgeving van onze school is het duidelijk dat we een daltonschool zijn. Tijdens de intake van nieuwe leerlingen staan we uitvoerig stil bij de uitgangspunten van het daltononderwijs en informeren we ouders door middel van onze schoolgids en website. Ouders die verdere interesse hebben verwijzen we naar de op internet te vinden informatie over het daltononderwijs. De daltoncoördinator en directie bezoeken de regiobijeenkomsten van de NDV en koppelen bevindingen terug naar het team, leerkrachten kunnen desgewenst aansluiten bij regiobijeenkomsten. Gezien het feit dat meerdere collega's momenteel met de daltonopleiding bezig zijn is uitwisseling rond het proces van pijlers naar kernwaarden vanzelfsprekend.

Het schoolbestuur geeft ondersteuning aan de daltonontwikkeling van de school. Dit is dit schooljaar tot uitdrukking gekomen door financiering van PR activiteiten. Wij toetsen de tevredenheid van collega's en ouders door middel van een tevredenheidsenquête.

bevindingen visitatieteam

Het vertrouwen in de leerlingen en in elkaar dat we bij beide teams hebben ervaren is een geweldige basis zeker ook voor het borgen van daltononderwerpen die er op jullie school toe doen. De consequente wijze waarop de leerlingen omgaan met alle belangrijke daltonfacetten op b.v. hun weektaak is een praktisch voorbeeld van *borging* op het niveau van de leerling. Daar moeten we het kunnen terugzien en daar hebben we het ook gezien. Deze consequente lijn zien we terug in jullie daltonboek, in het voorbereiden van daltonvergaderingen en het inbrengen, uitvoeren en evalueren van nieuwe daltonideeën door de daltoncoördinator kortom jullie zijn op het vasthouden van de goede en effectieve daltonontwikkelingen gefocust.!

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

In het vorige visitatieverslag is te lezen dat de school nog uit 3 vestigingen bestond en welke onrust er was rond ontslag directeur en locatieleiding. Inmiddels is de school gesplitst en heeft de locatie Naaldwijk een eigen directeur. De locaties Poeldijk en Honselersdijk vormen samen ook een school met een eigen beleid en een eigen directeur. De na de visitatie in 2012 benoemde directeur heeft slechts 1 jaar leiding gegeven aan de locaties Poeldijk en Honselersdijk. De huidige directeur is bij aanvang van schooljaar 2013-2014 gestart. Momenteel werkt de school met een gemotiveerd team dat, met de wetenschap van de onrust van toen, een positieve ontwikkeling doormaakt in het verder vormgeven en uitdragen van de Daltonidentiteit.

Uit de gesprekken met leerlingen

In het gesprek met de leerlingen (4 leerlingen van de locatie Honselersdijk) kwam naar voren dat de leerlingen in de leerlingenraad over een aantal zaken mag meepraten. Dat betreft dan bijvoorbeeld aanschaf speelmaterialen en organisatie van activiteiten. De leerlingen worden gekozen nadat ze zich verkiesbaar hebben gesteld. Onder leiding van de Daltoncoördinator en de directeur komen ze een aantal malen per jaar bij elkaar. Leerlingen kunnen goed verwoorden waar ze mee bezig zijn, wat hun rol is in de leerlingenraad en vinden dat er goed naar hun inbreng geluisterd wordt.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

De leraren waren zeer open en transparant naar ons in hun communicatie. Alles was bespreekbaar op beide locaties!

Uit de gesprekken met de schoolleiding

De directeur en de Daltoncoördinator hebben de daltonzaken goed voor elkaar en dat in zo'n korte periode.

Wij hebben echt bewondering voor hun enthousiasme, kennis van zaken en daadkracht. Zij communiceerden net als hun team open en duidelijk over verleden, heden en de toekomst. Een team met een directie die deze beide locaties tot één daltonschool hebben gesmeed. Uiteraard zonder de hulp van dit fijne team was dat niet gelukt!

Uit de gesprekken met ouders

De vertegenwoordiging van ouders bestond uit ouders van beide locaties. Ouders geven aan dat ze bewust kiezen voor Dalton. Belangrijkste punt van gesprek is dat er in de afgelopen 2 jaar hard is gewerkt om van beide locaties weer een geheel te maken. De school heeft in de ogen van de ouders een inhaalslag gemaakt en zij vertellen dat zij de goede keuze gemaakt hebben om hun kind op school te houden. Zij stellen dat ouders die hun kind van school hebben gehaald daar wel spijt van moeten hebben. Het contact met de school is goed, de toegang tot de leerkrachten is laagdrempelig. De ouders zien dat hun kinderen op een Daltonschool zitten doordat zich dat vooral vertaalt in een grotere zelfstandigheid. Deze kinderen zijn zelfstandiger dan andere kinderen is hun mening. Zij zijn zich bewust van het feit dat zij ook de 'ambassadeurs' van de school zijn. Deze groep ouders is derhalve erg tevreden over de school en de invulling van Dalton.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Erik de Jong

Erik de Jong heeft onderwijs bovenschols in zijn portefeuille. De stichting Openbaar Onderwijs Westland bestaat uit 8 scholen, 1600 leerlingen en 150 leraren. Het is een kleine overzichtelijke stichting waar de betrokkenheid hoog is. De scholen Honselersdijk en Poeldijk hebben de laatste jaren veel doorgemaakt. Vooral vanaf het moment dat de nieuwe directeur Ton van Iersel op deze school werd benoemd is de daltonontwikkeling op deze school met twee locaties in een ontzettende sneltrein vaart gekomen en wel op een hoog kwalitatieve wijze. Het leerlingenaantal van deze school is stabiel en groeit momenteel licht i.t.t. andere scholen van deze stichting.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit- doelmatigheid		X
6	Borging		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1.	Word je bewust van het feit waarom je bepaalde daltonmiddelen inzet. Denk daarbij aan meervoudige intelligentie, kubus en stoplicht als symbolen voor uitgestelde aandacht etc. En vraag je hierbij vooral af waarom je ze gebruikt. Doe wat je zegt en wees je bewust van het belang ervan!
Nr. 2.	Aansluitend op de aanbeveling van de vorige visitatie zien we een positieve ontwikkeling in de ruimte op de takenkaart die er komt voor de leerlingen om zelf te <i>plannen in tijd en keuze van het werk</i> . Zet dit door in de totale taak.
Nr. 3.	Maak een daltonbeleidsplan waarin je vermeldt welke daltonontwikkelingen jullie in de komende 5 jaren gaan aanpakken. En neem vervolgens dit daltonbeleidsplan op in jullie daltonboek. Wij adviseren jullie de ontwikkelpunten te prioriteren en te koppelen aan een tijdlijn.

slotopmerkingen

Wij willen jullie nog één tip meegeven, namelijk neem in de kwaliteits-enquête-lijsten, die jullie door ouders en leerlingen laten invullen, jullie essentiële daltonaspecten op. Door de regelmatige toetsing hiervan blijf je altijd goed geïnformeerd!

Wij hebben heel veel mooie daltonontwikkelingen op jullie school gezien zoals het daltonboek, de vele kijkwijzers, de goed gebruikte flexplekken, de aanwezigheid van jullie leerlingen bij de rapportgesprekken, het weekdoel van leerlingen zelf etc.

Al deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat jullie met vertrouwen kunnen verder werken op het fantastische dalton fundament dat jullie hebben gecreëerd.

Wij feliciteren jullie met het behalen van de verlenging van jullie daltonlicentie!

Wij danken jullie nogmaals voor de gastvrijheid en de heerlijke lunch.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.
N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de “slotopmerkingen” genoemd in het visitatieverslag.

Schoolreactie op de visitatie:

Terugkijkend op deze dag hebben de visitatie als zeer positief ervaren.

‘Vreemde ogen’ zien andere dingen en hebben een andere kijk, dit gespiegeld krijgen op een prettige en open manier als op deze dag is een cadeautje.

Het bezoek op onze twee locaties zorgde voor een strakke planning waardoor het laten zien van onze parels kort en krachtig moest zijn.

We denken dat de visiteurs de verschillende dynamieken van de locaties goed hebben kunnen ervaren. Het bewaken van de eigenheid van de twee locaties, maar tevens werken vanuit een gezamenlijke visie, is voor ons een echte dalton-keuze.

De prettige manier van omgang met de kinderen door de visiteurs maakte ons veilige klimaat zichtbaar. We zijn trots dat onze leerlingen zo open en eerlijk communiceren en kunnen vertellen waar ze mee bezig zijn.

Het eindgesprek bevatte terechte opmerkingen waar wij als team zeker iets mee kunnen. Het feit dat de mede-visitator het vergelijk maakte met zijn eerdere bezoek, twee jaar geleden, en aangaf de zeer positieve ontwikkelingen te zien is door het team als een groot compliment ontvangen.

De inspirerende en opbouwende handreikingen nemen we de komende jaren mee in onze verdere ontwikkelingen.

De visiteurs bedanken we voor deze dag!

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Word je bewust van het feit waarom je bepaalde daltonmiddelen inzet. Denk daarbij aan meervoudige intelligentie, kubus en stoplicht als symbolen voor uitgestelde aandacht etc. En vraag je hierbij vooral af waarom je ze gebruikt. Doe wat je zegt en wees je bewust van het belang ervan!
actie	In het jaarplan 2015-2016 is invoeren van de kieskast met materialen voor meervoudige intelligentie opgenomen. Praktische uitwerking zal plaatsvinden in de maanden januari t/m mei 2016.
uitvoerenden	Team met ondersteunende hulp van ouders.
tijdvak	Januari t/m mei 2016
scholing/ externe ondersteuning	De presentaties van de collega's die dit als onderzoeksonderwerp hadden gekozen tijdens hun Daltonleerkrachtenopleiding gebruiken we hiervoor als uitgangspunt. Ook gaan we gebruik maken van het feit dat er ouders binnen de school bekend zijn met het werken met meervoudige intelligentie.
toelichting	Zie schoolplan.

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Aansluitend op de aanbeveling van de vorige visitatie zien we een positieve ontwikkeling in de ruimte op de takenkaart die er komt voor de leerlingen om zelf te plannen in tijd en keuze van het werk. Zet dit door in de totale taak.
actie	Eigenaarschap van leerlingen m.b.t. hun ontwikkeling stimuleren door middel van het invoeren van coaching gesprekken. Door het zelfstandig laten plannen en bewaken van de taken een grotere verantwoordelijkheid bij de kinderen creëren. Kinderen leren eigen leerdoelen te bepalen en te reflecteren.
uitvoerenden	Leerling in samenspraak met leerkracht
tijdvak	2015-2016
scholing/ externe ondersteuning	Intervisiebijeenkomsten met de Dalton coördinatoren van ons bestuur.
toelichting	Uitwisseling van ervaringen door een Dalton coördinator van een school waar dit aandachtspunt al verder ontwikkeld is.

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Maak een daltonbeleidsplan waarin je vermeldt welke dalton-ontwikkelingen jullie in de komende 5 jaren gaan aanpakken. En neem vervolgens dit daltonbeleidsplan op in jullie daltonboek. Wij adviseren jullie de ontwikkelpunten te prioriteren en te koppelen aan een tijdlijn.
actie	In het schoolplan 2015-2019 is onze Daltonontwikkeling meegenomen in een tijdlijn. Zie 4 jarenplan (bijlage). Deze voornemens werken we het komend jaar uit in een Daltonbeleidsplan voor de komende 5 jaar. E.e.a. zal toegevoegd en aangepast worden in het Daltonboek.
uitvoerenden	Daltoncoördinator
tijdvak	2015-2020
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum

Bijlage gedeelte van schoolplan 2015-2019 mbt Dalton

Speerpunten van beleid om onze ambitie te realiseren mbt Dalton voor de komende vier jaar:

Onderwijskundig

- Dalton
- a. Differentiatie in de taken
- b. Keuzewerk, kieskasten
- c. Eigenaarschap van de eigen (leer)ontwikkeling van de leerlingen
- d. Handelingswijzers voor kinderen
- e. Coöperatieve werkvormen
- f. Bekendheid ouders met onze ontwikkelingen op daltongebied
- g. Meer daltonaspecten verwerken in het rapport

8. Plandeel 2015-2019

Onze ambitie is:

In 2020 staat de Openbare Daltonschool Honselersdijk – Poeldijk in de omgeving bekend als dé Daltonschool, de school waar kinderen en leerkrachten samen werken aan een optimale en brede ontwikkeling, de school waar kinderen, leerkrachten en ouders zich veilig en op hun gemak voelen, de school waar de kinderen steeds meer zelf de verantwoordelijkheid krijgen en nemen voor hun (leer)ontwikkeling.

Speerpunt	streefdoelen	activiteiten	Looptijd
Onderwijskundig			
Dalton			
a. Differentiatie in de taken	De weektaak wordt aangepast aan de onderwijsbehoefte van iedere individuele leerling.	Met kinderen die meer of minder aan kunnen dan de gemiddelde leerling, wordt door leerkracht en kind samen wekelijks de takenkaart aangepast. Jaarlijkse evaluatie.	Vanaf 2015 - 2016
b. Keuzewerk, kieskasten	Kinderen de mogelijkheid geven om onderwijs-activiteiten te kiezen op basis van hun eigen intelligentie, onderwijsbehoefte en/of leerstijl.	<ul style="list-style-type: none"> - In elke groep staat een kieskast Keuzewerk aanschaffen/uitzoeken. - Kasten vullen. 	2015 - 2016
c. Eigenaarschap	Leerlingen krijgen meer eigenaarschap ten aanzien van hun eigen (leer-)ontwikkeling.	<ul style="list-style-type: none"> - Coachgesprekken leerkracht met leerling. - Leerdoelen uit de methoden halen, vormgeving bedenken en uitvoeren. 	2015 2016: Start invoer - 2016

		<ul style="list-style-type: none"> - Per jaar minstens 1 coachgesprek met elke midden- en bovenbouwleerling. - Leerdoelen zichtbaar en helder voor leerlingen. - Leerlingen midden- en bovenbouw stellen eigen leerdoelen in de taakkaart. 	- 2017
d. Handelingswijzers	Het ontwikkelen van de zelfstandigheid van kinderen binnen de grenzen die door de school worden aangegeven.	Handelingswijzers maken, met de leerlingen bespreken. Elk jaar evalueren en evt. aanpassen.	2016 - 2020
e. Coöperatieve werkvormen	Zoveel mogelijk tegemoet komen aan de verschillende onderwijsbehoeften en leerstijlen van kinderen door de leerstof op zoveel mogelijk verschillende manieren aan te bieden.	Teamvergadering: werkvormen introduceren en bespreken. Werkvormen in de groep invoeren.	2016 - 2017
f. Borging afspraken	Iedere afspraak is genoteerd in het schoolboek en wordt in het onderwijs en in de groepen nagekomen. Er heerst een cultuur waarin wij elkaar op dit onderwerp kunnen aanspreken.	<ul style="list-style-type: none"> - Na elke vergadering de vastgestelde afspraken noteren en toevoegen aan schoolboek. - Regelmatig evalueren van dit onderwerp op teamvergaderingen. 	Doorlopend
g. Eigenaarschap eigen functioneren en ontwikkeling	Teamleden nemen zelf de verantwoordelijkheid voor het eigen professioneel handelen en de eigen ontwikkeling.	<ul style="list-style-type: none"> - Opnemen als vast gesprekspunt in de IPB gesprekken. - Directie en collega's geven hier elkaar actief feedback op. 	2015 - 2020